

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 11ης Δεκεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-138/00,

Erpo Möbelwerk GmbH, με έδρα το Ertingen (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον
S. von Petersdorff-Campen, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα,
σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από τους F. López de Rego
και G. Schneider, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τρίτου τμήματος
προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

(εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 23ης Μαρτίου 2000 (υπόθεση R 392/1999-3), σχετικά με την καταχώριση του λεκτικού συμπλέγματος DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT ως κοινοτικού σήματος,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τον P. Mengozzi, Πρόεδρο, την V. Tiili και τον R. M. Moura Ramos, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Μαΐου 2000,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Σεπτεμβρίου 2000,

λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα που κατέθεσε η προσφεύγουσα μετά το πέρας της έγγραφης διαδικασίας και ως προς τα οποία το καθού είχε την ευκαιρία να διατυπώσει την άποψή του κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 15ης Μαΐου 2001,

κατόπιν αυτής της επ' ακροατηρίου συζητήσεως,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 23 Απριλίου 1998, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, αίτηση καταχώρισεως λεκτικού κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ).
- 2 Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι το λεκτικό σύμπλεγμα DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT.
- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στις κλάσεις 8, 12 και 20 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και υπηρεσιών προς τον σκοπό της καταχώρισεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν, για κάθε μία από τις κλάσεις αυτές, στην εξής περιγραφή:

— κλάση 8: «χειροκίνητα εργαλεία, όργανα κοπής, πιρούνια και κουτάλια»,

- κλάση 12: «Οχήματα κίνησης στην ξηρά και μέρη αυτών»,

 - κλάση 20: «Έπιπλα σαλονιού, ειδικότερα έπιπλα με επένδυση, καθιστικά έπιπλα, καρέκλες, τραπέζια, έπιπλα με ερμάρια, καθώς και έπιπλα γραφείου».
- 4 Με απόφαση της 4ης Ιουνίου 1999, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση που είχε υποβληθεί δυνάμει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94, με την αιτιολογία ότι το λεκτικό σύμπλεγμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση αναφέρεται σε ένα χαρακτηριστικό των επιμάχων προϊόντων και στερείται παντελώς διακριτικού χαρακτήρα.
- 5 Στις 7 Ιουλίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του ΓΕΕΑ προσφυγή κατά της απόφασης του εξεταστή δυνάμει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94.
- 6 Στις 4 Οκτωβρίου 1999, η προσφυγή υποβλήθηκε στον εξεταστή για προδικαστική αναθεώρηση δυνάμει του άρθρου 60 του κανονισμού 40/94.
- 7 Στις 4 Νοεμβρίου 1999, η προσφυγή παραπέμφθηκε στο τμήμα προσφυγών.

- 8 Με απόφαση της 23ης Μαρτίου 2000 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τρίτο τμήμα προσφυγών ακύρωσε την απόφαση του εξεταστή καθόσον με την απόφαση αυτή απορρίφθηκε η αίτηση για τα προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 8. Κατά τα λοιπά, το τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή.
- 9 Όσον αφορά τα προϊόντα που εμπίπτουν στις κλάσεις 12 και 20, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, κατ' ουσίαν, το λεκτικό σύμπλεγμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφοι 1, στοιχεία β' και γ', και 2, του κανονισμού 40/94.

Αιτήματα των διαδίκων

- 10 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση
 - να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.
- 11 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή.

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 12 Η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους αντλούμενους από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και από το ότι δεν ελήφθησαν υπόψη προηγούμενες εθνικές καταχωρίσεις.

Επί του λόγου που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 13 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν έχει χαρακτηριστικά ενδείξεως καθαρώς περιγραφικής.
- 14 Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η άρνηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 εξαρτάται από την ύπαρξη συγκεκριμένης «ανάγκης διαθεσιμότητας».

- 15 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, εν προκειμένω, το ΓΕΕΑ, αντί να αποδείξει ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση χρησιμοποιείται συγκεκριμένα για την περιγραφή των οικείων προϊόντων ή ότι υφίσταται συγκεκριμένη ανάγκη χρησιμοποίησης του για τον σκοπό αυτόν, υπέθεσε απλώς την ύπαρξη ανάγκης διαθεσιμότητας. Κατά την προσφεύγουσα, αυτό ισχύει και όσον αφορά μόνον το λεκτικό σύμπλεγμα «das Prinzip der [...]» («η αρχή της [...]»), συνοδευόμενο από την ένδειξη ενός χαρακτηριστικού.
- 16 Επιπλέον, η προσφεύγουσα εκθέτει ότι το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη του το άρθρο 12, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση πρέπει, κατά πάσα περίπτωση, να καταχωριστεί ενόψει της διατάξεως αυτής. Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σε περίπτωση καταχώρισεως του επίδικου σήματος, οι ανταγωνιστές της διατηρούν, δυνάμει της διατάξεως αυτής, το δικαίωμα να αναφέρονται στην άνεση που προσφέρουν τα προϊόντα τους χρησιμοποιώντας σχετικές ενδείξεις ή διαφημιστικά μηνύματα.
- 17 Πέραν αυτού, η προσφεύγουσα επικαλείται αποφάσεις των τμημάτων προσφυγών με τις οποίες έγινε δεκτή η καταχώριση των λεκτικών σημάτων BLOODSTREAM (για ιατρικές συσκευές προοριζόμενες να χρησιμοποιούνται για την κυκλοφορία του αίματος του ανθρωπίνου σώματος· υπόθεση R 33/1998-2), TRANSEUROPA (για ταξιδιωτικές υπηρεσίες· υπόθεση R 125/1998-3) και ALLTRAVEL (επίσης στον τομέα των ταξιδιωτικών υπηρεσιών· υπόθεση R 185/1998-3). Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση εφαρμόστηκαν κριτήρια αυστηρότερα απ' ό,τι στην περίπτωση των άλλων λεκτικών σημείων.
- 18 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το επίδικο λεκτικό σύμπλεγμα γίνεται αντιληπτό, από το κοινό στο οποίο απευθύνεται, αμέσως και χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια αναλύσεως, υπό την έννοια ότι τα οικεία προϊόντα έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ανέσεως.

- 19 Όμως, κατά το ΓΕΕΑ, η άνεση αποτελεί, τόσο για τα προϊόντα της κλάσεως 12 (σχήματα κίνησης στην ξηρά και μέρη αυτών) όσο και για τα προϊόντα της κλάσεως 20 (έπιπλα σαλονιού και γραφείου), ουσιώδες στοιχείο της αποφάσεως αγοράς.
- 20 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι ο συνδυασμός των δύο λέξεων «Prinzip» («αρχή») και «Bequemlichkeit» («άνεση») δεν αλλοιώνει τον περιγραφικό χαρακτήρα του επιδικου λεκτικού συμπλέγματος σε σχέση προς τα προϊόντα τα οποία αφορά.
- 21 Όσον αφορά το άρθρο 12, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι δικαίως η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει καμία σκέψη που να αναφέρεται στη διάταξη αυτή. Συναφώς, το ΓΕΕΑ αναφέρει ότι η απόρριψη της αιτήσεως δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94 δεν στηρίζεται στην «ανάγκη διαθεσιμότητας», αλλά στο γεγονός ότι το επίδικο σημείο είναι ακατάλληλο για να αποτελέσει σήμα. Επομένως, κατά το ΓΕΕΑ, είναι φυσικό το ότι δεν ελήφθη υπόψη κατά την εξέταση το άρθρο 12, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 22 Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στις συναλλαγές, για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών».

- 23 Επιβάλλεται η εκτίμηση του περιγραφικού χαρακτήρα ενός σημείου σε σχέση προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η καταχώριση.
- 24 Εξάλλου, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 αναφέρει ότι η παράγραφος 1 «εφαρμόζεται ακόμη και αν οι λόγοι απαραδέκτου υφίστανται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας».
- 25 Εν προκειμένω, ακόμα και αν υποτεθεί ότι το στοιχείο «Bequemlichkeit», όπως υποστηρίζει το ΓΕΕΑ, σημαίνει «άνεση» στα γερμανικά και, ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι το εν λόγω λεκτικό σύμπλεγμα σημαίνει «αρχή της άνεσεως», επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το εν λόγω λεκτικό σύμπλεγμα βαίνει πέραν της αναφοράς σε ορισμένο χαρακτηριστικό των οικείων προϊόντων.
- 26 Συναφώς, στο σημείο 26 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών παρατηρεί ότι «οι δυνητικοί πελάτες αντιλαμβάνονται αμέσως και χωρίς ιδιαίτερες προσπάθειες αναλύσεως ότι τα προϊόντα για τα οποία πρόκειται [...] εμφανίζουν μια ιδιαίτερη ιδιότητα, ήτοι ότι έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της άνεσεως». Συνεπώς, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε, κατ' ουσίαν, τον περιγραφικό χαρακτήρα του λεκτικού συμπλέγματος του οποίου ζητείται η καταχώριση αποκλειστικώς και μόνο σε σχέση με το στοιχείο «Bequemlichkeit» (που σημαίνει «άνεση») και όχι σε σχέση με τον όρο DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT λαμβανόμενο ως εν όλον. Πράγματι, στα μάτια του κοινού στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα, η ιδιότητα των προϊόντων αυτών ως «σχεδιασθέντων σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της άνεσεως» συγχέεται με την ιδιότητα του άνετου αναπαυτικού. Εν προκειμένω, το κοινό στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα απαρτίζεται από τους μέσους γερμανόφωνους καταναλωτές, οι οποίοι θεωρούνται ότι έχουν τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικοί και ενημερωμένοι [βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 26, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 2001, T-359/99, DKV κατά ΓΕΕΑ (EuroHealth), Συλλογή 2001, σ. II-1645, σκέψη 27].

- 27 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι ένα σήμα, για να εμπίπτει στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, απαιτείται να συντίθεται «αποκλειστικά» από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν προς δήλωση ενός χαρακτηριστικού των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών. Από την απαίτηση αυτή προκύπτει ότι, όσον αφορά λεκτικό σημείο συντιθέμενο από πλείονα στοιχεία, ο περιγραφικός χαρακτήρας πρέπει να εκτιμάται βάσει όλων των στοιχείων τα οποία συνθέτουν το λεκτικό αυτό σημείο και όχι βάσει ενός μόνον από τα στοιχεία αυτά.
- 28 Κατά συνέπεια, ακόμα και αν υποθεθεί ότι το στοιχείο «Bequemlichkeit» υποδηλώνει, μεμονωμένα, μια ιδιότητα των οικείων προϊόντων την οποία το κοινό στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα αυτά μπορεί να λάβει υπόψη του όταν αποφασίζει να τα αγοράσει, το λεκτικό σύμπλεγμα DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT, εκτιμώμενο βάσει όλων των στοιχείων του και λαμβανόμενο υπόψη στο σύνολό του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς συντιθέμενο από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν προς δήλωση της ποιότητας των οικείων προϊόντων.
- 29 Επομένως, ο λόγος που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 είναι βάσιμος.

Επί του λόγου που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 30 Η προσφεύγουσα αναφέρει, υπενθυμίζοντας την πρακτική του ΓΕΕΑ, ότι αρκεί και ο ελάχιστος διακριτικός χαρακτήρας ώστε να παρακαμφθεί ο απόλυτος λόγος απαραδέκτου του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

- 31 Όσον αφορά τα σλόγκαν, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επικοινωνιακή λειτουργία τους επ' ουδενί δικαιολογεί την εκτίμησή τους με βάση αυστηρότερα κριτήρια σε σχέση προς τα άλλα λεκτικά σημεία. Κατά την προσφεύγουσα, προς εκτίμηση της διακριτικής λειτουργίας ενός σλόγκαν, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η πρωτοτυπία του, η συντομία του και η ανάγκη ερμηνείας που απορρέει από τον τυχόν ακατάληπτο ή διφορούμενο χαρακτήρα του.
- 32 Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το επίδικο σημείο είναι πρωτότυπο. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι η χρήση του λεκτικού συμπλέγματος «das Prinzip der [...]», προς ενίσχυση και τονισμό της ενδείξεως «Bequemlichkeit» (άνεση), είναι ασυνήθιστη. Επικαλείται την έκπληξη που προκαλεί η αντίθεση την οποία δημιουργεί ο συνδυασμός, αφενός, της λέξεως «Prinzip» (αρχή), που υποδηλώνει την κανονικότητα, τον βασικό χαρακτήρα και την αντικειμενικότητα, και, αφετέρου, της λέξεως «Bequemlichkeit», που εκφράζει μια υποκειμενική αίσθηση ή εκτίμηση. Επιπλέον, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι το σλόγκαν χρησιμοποιεί, κατά πρωτότυπο τρόπο, την αμφισημία της λέξεως «Bequemlichkeit», η οποία σημαίνει αφενός «νωχέλια, τεμπελιά, ανεμελιά» και αφετέρου «άνεση, αναπαυτικότητα».
- 33 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η έκφραση «βασικός κανόνας άνεσεως», η οποία απορρέει από τη γενική εντύπωση που προκαλεί το επίδικο σημείο, δεν έχει καμία συγκεκριμένη σημασία. Συναφώς, αναφέρει ότι οι αντίθετες σημασίες των στοιχείων, αφενός, «βασικός κανόνας», υπό αντικειμενική έννοια, και, αφετέρου, «άνεση», που γίνεται υποκειμενικώς αντιληπτό, εξουδετερώνονται αμοιβαίως. Κατά την προσφεύγουσα, το σλόγκαν — στόχος του οποίου είναι να εκφράσει ένα θετικό διαφημιστικό μήνυμα — είναι, συνεπώς, παράξενο και ικανό να ελκύσει την προσοχή και έχει, ως εκ τούτου, διακριτικό χαρακτήρα.
- 34 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών δεν απέδειξε ότι το επίδικο σημείο έχει συγκεκριμένη περιγραφική σημασία όσον αφορά τα προϊόντα που εμπίπτουν στις κλάσεις 12 (οχήματα κίνησης στην ξηρά και μέρη αυτών) και 20 (έπιπλα σαλονιού και γραφείου). Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διαφοροποίηση την οποία επιχειρεί το τμήμα προσφυγών μεταξύ, αφενός, των τελευταίων αυτών προϊόντων και, αφετέρου, των προϊόντων που εμπίπτουν στην κλάση 8 (χειροκίνητα εργαλεία, όργανα κοπής, πιρούνια και κουτάλια) δεν είναι πειστική. Κατά την προσφεύγουσα, κακώς το τμήμα προσφυγών στήριξε τη δια-

φοροποίηση αυτή στο γεγονός ότι, στην περίπτωση των τελευταίων αυτών προϊόντων, κυριαρχούν άλλες ιδιότητες πλην της ανέσεως, όπως η ασφάλεια, η αποτελεσματικότητα, η ευκολία χρήσεως ή η αισθητική, ενώ οι ιδιότητες αυτές είναι σημαντικές και όσον αφορά τα προϊόντα των κλάσεων 12 και 20.

- 35 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΓΕΕΑ, αρνούμενο να καταχωρίσει το ζητούμενο σήμα, αντιφάσκει στην ίδια την πρακτική του λήψεως των σχετικών αποφάσεων. Η προσφεύγουσα επικαλείται το γεγονός ότι το ΓΕΕΑ θεώρησε ως έχοντα διακριτικό χαρακτήρα τον όρο «LEICHT», λόγω της αμφισημίας του. Όμως, κατά την προσφεύγουσα, δεδομένου ότι το σλόγκαν DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT έχει τουλάχιστον εξίσου διακριτικό χαρακτήρα με τον όρο «LEICHT», η εσφαλμένη συλλογιστική που ακολουθήθηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση καταλήγει στο να εφαρμόζονται στα σλόγκαν κριτήρια αυστηρότερα από εκείνα που εφαρμόζονται όσον αφορά τα λοιπά λεκτικά σημεία. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν έχει ασθενέστερο διακριτικό χαρακτήρα από τα σλόγκαν BEAUTY ISN'T ABOUT LOOKING YOUNG BUT LOOKING GOOD και Früher an Später denken των οποίων η καταχώριση έγινε δεκτή. Αντιθέτως, κατά την προσφεύγουσα, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν είναι συγκρίσιμο με τα σλόγκαν THE WORLD'S BEST WAY TO PAY, GREAT BOOKS OF THE WESTERN WORLD, THE WORLD LEADER IN TELEPHONE MARKETING, SOLUTIONS, BOUQUET DE PROVENCE, THE PROFESSIONAL FLASH LIGHT, τα οποία επικαλείται το τμήμα προσφυγών. Συναφώς, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι όλα αυτά τα σλόγκαν, των οποίων η καταχώριση δεν έγινε δεκτή, όχι μόνον είναι μονοσήμαντα — οπότε δεν υφίσταται καμία ανάγκη ερμηνείας τους — αλλά και στερούνται πρωτοτυπίας και συντομίας.
- 36 Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι τα σλόγκαν, τα οποία επιτελούν, κατά κανόνα, διαφημιστική λειτουργία και παραπέμπουν σε χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών, του κατασκευαστή ή του διανομέα, πρέπει, για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σήμα, να διαθέτουν και το επιπλέον στοιχείο της πρωτοτυπίας.
- 37 Κατά το ΓΕΕΑ, το σλόγκαν DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT δεν διαθέτει πρωτοτυπία, καθόσον επιτελεί αποκλειστικώς διαφημιστική λειτουργία και είναι καθαρώς περιγραφικό των οικείων προϊόντων. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το κοινό στο οποίο απευθύνεται αντιλαμβάνεται, συνεπώς, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση ως αναφορά στο είδος και την ποιότητα των οικείων προϊόντων και όχι στην καταγωγή τους.

- 38 Το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι σύμφωνη με την πρακτική λήψεως των σχετικών αποφάσεων που ακολουθούν τα τμήματα προσφυγών όσον αφορά τα σλόγκαν. Συναφώς, το ΓΕΕΑ παραπέμπει, μεταξύ άλλων, σε απόφαση του τρίτου τμήματος προσφυγών της 3ης Απριλίου 2000, με την οποία απορρίφθηκε, λόγω ελλείψεως διακριτικού χαρακτήρα, η προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αρνήσεως καταχώρισεως του σλόγκαν THE ADVANTAGE OF INFORMATION για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 9, 16 και 42. Όσον αφορά τις αποφάσεις που επικαλείται η προσφεύγουσα, το ΓΕΕΑ παρατηρεί ότι το σλόγκαν BEAUTY ISN'T ABOUT LOOKING YOUNG BUT LOOKING GOOD δεν αναφέρεται στα οικεία προϊόντα και ότι τα σήματα LEICHT και Früher an Später denken δεν είναι περιγραφικά σε σχέση προς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αφορούν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 39 Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα».
- 40 Ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σημείου πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση.
- 41 Στην υπό κρίση περίπτωση, το τμήμα προσφυγών παρατηρεί, στο σημείο 30 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το εν λόγω λεκτικό σύμπλεγμα στερείται διακριτικού χαρακτήρα «δεδομένου ότι η πελατεία στην οποία απευθύνεται το αντιλαμβάνεται ως αναφορά στο είδος και στην ποιότητα [...] των οικείων προϊόντων και όχι ως σήμα αναφερόμενο στην καταγωγή που χαρακτηρίζει την επιχείρηση παραγωγής». Συνεπώς, το τμήμα προσφυγών συνήγαγε, κατ' ουσίαν, την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα του επίδικου όρου από τον περιγραφικό του χαρακτήρα.

- 42 Όμως, κρίθηκε ανωτέρω ότι το ΓΕΕΑ δεν μπορούσε να αρνηθεί την καταχώριση του λεκτικού συμπλέγματος DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94. Κατά συνέπεια, η ουσιώδης συλλογιστική που ανέπτυξε το τμήμα προσφυγών όσον αφορά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 πρέπει να απορριφθεί, καθόσον θεμελιώνεται στο ανωτέρω διαπιστωθέν σφάλμα.
- 43 Περαιτέρω, το τμήμα προσφυγών αναφέρει επίσης, στο σημείο 30 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το λεκτικό σύμπλεγμα DAS PRINZIP DER BEQUEMLICHKEIT χαρακτηρίζεται από έλλειψη «περίσσειας φαντασίας». Εξάλλου, το ΓΕΕΑ, με το υπόμνημα απαντήσεως, υποστήριξε ότι, «για να μπορούν να χρησιμεύσουν ως σήματα, τα σλόγκαν πρέπει να διαθέτουν ένα επιπρόσθετο στοιχείο [...] πρωτοτυπίας» και ότι, όσον αφορά τον επίδικο όρο, δεν υφίσταται πρωτοτυπία.
- 44 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι από τη νομολογία του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι η έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα δεν μπορεί να απορρέει ούτε από την έλλειψη φαντασίας, ούτε από την έλλειψη περίσσειας φαντασίας [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 31ης Ιανουαρίου 2001, T-135/99, Taurus-Film κατά ΓΕΕΑ (Cine Action), Συλλογή 2001, σ. II-379, σκέψη 31, και T-136/99, Taurus-Film κατά ΓΕΕΑ (Cine Comedy), Συλλογή 2001, σ. II-397, σκέψη 31, και της 5ης Απριλίου 2001, T-87/00, Bank für Arbeit und Wirtschaft κατά ΓΕΕΑ (EASYBANK), Συλλογή 2001, σ. II-1259, σκέψεις 39 και 40]. Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοστούν στα σλόγκαν αυστηρότερα κριτήρια από αυτά που εφαρμόζονται στα άλλα είδη σημείων.
- 45 Στον βαθμό που το τμήμα προσφυγών, στο σημείο 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αναφέρεται επίσης στην έλλειψη «εννοιολογικής εντάσεως που θα είχε ως συνέπεια την πρόκληση εκπλήξεως και, ως εκ τούτου, την εξατομίκευση του προϊόντος», πρέπει να παρατηρηθεί ότι το στοιχείο αυτό αποτελεί στην πραγματικότητα απλώς παράφραση της διαπιστώσεως στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών όσον αφορά την έλλειψη «περίσσειας φαντασίας».

- 46 Όμως, η απόρριψη, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, προσφυγής ασκηθείσας ενώπιον του τμήματος προσφυγών θα ήταν δικαιολογημένη μόνον στην περίπτωση που θα αποδεικνυόταν ότι η χρήση του συνδυασμού μόνου του λεκτικού συμπλέγματος *das Prinzip der [...]* («η αρχή της [...]») μαζί με ένα λέξιμα αναφερόμενο σε ένα χαρακτηριστικό των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών είναι κοινή στην εμπορική, και διη τη διαφημιστική, επικοινωνία. Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει καμία συναφή διαπίστωση και ότι το ΓΕΕΑ ούτε στα υπομνήματά του ούτε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση υποστήριξε την ύπαρξη μιας τέτοιας χρήσεως.
- 47 Επομένως, ο λόγος που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 είναι επίσης βάσιμος.
- 48 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί χωρίς να χρειάζεται να κριθεί ο τρίτος λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 49 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το ΓΕΕΑ ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί να φέρει τα δικαστικά του έξοδα καθώς και τα έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα),

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του τρίτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 23ης Μαρτίου 2000 (υπόθεση R 392/1999-3).**

- 2) Το Γραφείο φέρει τα δικαστικά του έξοδα καθώς και τα έξοδα της προσφεύγουσας.**

Mengozzi

Tiili

Moura Ramos

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Δεκεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

P. Mengozzi